

se na příslušnosti řádných soudů, co se týče projednávaného sporu, nic nemění a věc se pořadu práva neodnímá. Námitka ta před soud nepatří a soud se jí ani zabývat nemůže, ježto otázka veřejnosti přechodu nebo jízdy po pozemku žalujícího státu patří před úřady správní (srovnej rozh. čís. 2293, 4604, 7655 sb. n. s. a jiná). Vyhověl tudíž odvolací soud námitce nepřípustnosti pořadu práva neprávem a bylo se o rekursu žalujícího státu usnésti, jak se stalo. Tím padá zrušení rozsudku prvního soudu a řízení mu předcházejícího pro zmatečnost (§ 477 čís. 6 c. ř. s.), v tomto bodu bylo proto napadené usnesení zrušiti a odvolacímu soudu uložit, by vyřídil odvolání věcně.

Čís. 10757.

Od dohody o příslušnosti soudu (§ 104 j. n.) mohou strany souhlasně ustoupiti, nejsouce při tom vázány určitou formou aniž tím, by tato druhá úmluva byla výslovná. Stačí i přijetí faktury opatřené doložkou, že se má placení státi na určitém místě a že na témže místě mohou býti podány žaloby.

(Rozh. ze dne 7. května 1931, R I 356/31.)

Tuzemská firma zadala žalobu proti Karlu G-ovi v Lipsku u tuzemského soudu. Námitku místní nepříslušnosti soud první stolice zamítl. Rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Prvý soud zjišťuje, že žalovaný udělil žalobkyni zakázky za »předepsaných podmínek«, že žalobkyně ústřižky (Anhänger) těchto zakázek, které výslovně uvádějí, že »obiger Auftrag zu den vorgeschriebenen Bedingungen ausgeführt werden wird«, vrátila žalované straně bez námitek s potvrzením zakázek a že bod 3 těchto podmínek zadání zakázky zní: »Gerichtsstand für beide Teile ist Leipzig«. Přes to však zamítá námitku nepříslušnosti, ježto prý v sudištní doložce není, že toto sudiště, ujednané ve smyslu § 104 j. n. mělo býti sudištěm výlučným, takže žalobkyni zůstalo ponecháno, by na základě faktur, opatřených záznamy, proti kterým nebylo námitek »zahlbar und klagbar am Ausstellungsorte«, uplatnila sudiště faktury. Proti tomu brojí rekurent, uváděje, že zaslání faktury opatřené odchylnou doložkou po písemném ujednání stran, podle něhož má býti sudištěm Lipsko, nemůže zrušiti dřívější ujednání, nýbrž jest libovůlí žalobkyně, i když žalovaný výslovně neodporoval. S tímto právním názorem jest souhlasiti. K ujednání o příslušnosti došlo výměnou zakázky a jejím potvrzením s výslovným odvoláním se na podmínky v zakázce. Toto ujednání musí proto zůstat v platnosti pro obě strany, pokud se souhlasně nezruší nebo nezmění. Ježto v souzeném případě jde o obchod a jest proto použití obchodního zákona, nelze všeobecně použití § 863 obč. zák. Obchodní zákon má zvláštní ustanovení o tom, kdy jest mlčení pokládáno za souhlas, na př. čl. 319, 323, 339 a j. V souzeném případě se faktura odchýlila od ujednání již hotového, žalobkyně jednostranně změnila již oboustranně ujednaný bod do-

hody. Žalovaný mohl se spoléhati na sjednané právo, a nemusil zvláště odpovéděti, by se ubránil této svémoci žalobkyně. Může jíti jen o to, zda ujednání jest ujednáním sudiště výlučného či na výběr daného. V tištěných podmínkách zakázkových zní bod 3: Sudiště obou stran jest Lipsko. Slovo Lipsko jest zvláště zdůrazněno silným tiskem. Toto ustanovení připouští jen ten výklad, že strany chtějí, by jen soud v Lipsku byl místně příslušným. O sudišti na výběr nemůže proto býti řeči. Jest posléze otázkou, zda úpravou zakázkových podmínek mohlo dojíti k ujednání sudiště, ježto v nich není udáno, který z německých soudů má býti příslušný. Než německý civilní řád soudní (Gerichtsverfassungsgesetz) má táž ustanovení jako čsl. civilní řád soudní o tom, které spory náležejí před úřední soud a které před zemský soud prvé stolice, z nichž jest v Lipsku jen jediný a u něhož by bylo podati žalobu hledíc k hodnotě sporu. Ustanovení o příslušnosti jest proto dostatečně jasné, by bylo lze pokládati onen soud za ujednaný, jemuž platila výslovná dohoda stran.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Od úmluvy o příslušnosti soudu (§ 104 j. n.) mohou strany souhlasně ustoupiti, nejsouce při tom vázány určitou formou, aniž tím by tato druhá úmluva byla výslovná. Stačí proto i přijetí faktury opatřené doložkou, že placení se má státi na určitém místě a že na témže místě mohou býti podány žaloby. V této příčině bylo zjištěno, že faktury čís. 989 a 919, dané v Karlových Varech dne 14. září 1929 a dne 24. září 1929, jsou opatřeny doložkou »Zahlbar und klagbar im Ausstellungs-orte«, tedy v Karlových Varech, a jinak nebylo ani tvrzeno, že došly teprve po dojití zboží ani nebylo proti této doložce nebo vůbec proti fakturám namítáno, že odporují smlouvě, a rovněž nebylo tvrzeno, že faktury byly bez poznámky vráceny nebo že fakturovaná zásilka byla odmítnuta jako neobjednaná. Tím bylo upuštěno od úmluvy o příslušnosti lipských soudů, pakli k ní vůbec došlo, a bylo založeno sudiště místa splnění podle § 88 druhý odstavec j. n., jehož se žalobkyně právem dovolává, při čemž se podotýká, že zásadně arcí může strana spoléhati na smlouvu, že však přes to se musí ozvati v případech, kde to vyžadují pravidla poctivých styků, najmě tam, kde zákon, zde § 88 druhý odstavec j. n., pokládá mlčení za souhlas. Dovolací rekurs jest důvodný a bylo mu proto vyhověno a rozhodnuto jak výše uvedeno, aniž bylo třeba zkoumati, zda původně snad ujednané sudiště v Lipsku mělo býti výlučným a zda příslušnost dovolaného soudu není snad založena i podle § 99 j. n.

Čís. 10758.

Zavázal-li se podnikatel smlouvou (z doby válečné), že přenechá vojenské správě po čas válečných úkonů rudy, vzešlo státu (rakouskému vojenskému eráru) smluvní požadovací právo na tyto rudy, nikoliv nárok na vydání výtěžku, jehož podnikatel docílil prodejem rud.

(Rozh. ze dne 7. května 1931, Rv I 539/30.)